

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра культурології та інформаційної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)
«_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВДЗП 2.1 «Корпоративна соціальна відповідальність»

Освітньо-професійні програми:

«Середня освіта. Історія», «Міжнародна економіка», «Менеджмент», «Міжнародні економічні відносини, міжнародний бізнес»

Спеціальності:

014 Середня освіта, 051 Економіка, 073 Менеджмент, 292 Міжнародні економічні відносини

Факультети:

Історичний факультет,
Економіко-правовий факультет

Робоча програма з навчальної дисципліни «Корпоративна соціальна відповідальність» для студентів ОПП «Середня освіта. Історія» спеціальності 014 Середня освіта, ОПП «Міжнародна економіка» спеціальності 051 Економіка, ОПП «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент, ОПП «Міжнародні економічні відносини, міжнародний бізнес» спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини.

Розробники:

Янковський С. В., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності Маріупольського державного університету

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ

Протокол від «16» січня 2021 року, № 5

Завідувач кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ

_____ (Ю. С. Сабадаш)
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування Показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) Форма здобуття вищої освіти	заочна Форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка 07 Управління та адміністрування 24 Сфера обслуговування 29 Міжнародні відносини	За вибором	
Модулів – 4	ОПП «Середня освіта. Історія» 014 Середня освіта, ОПП «Міжнародна економіка» спеціальності 051 Економіка, ОПП «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент, ОПП «Міжнародні економічні відносини, міжнародний бізнес» спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	0-й
Індивідуальне науково- дослідне завдання розробити агенду «Моральні норми і забезпечення безпеки підприємства»		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		4-й	0-й
Тижневих годин для денної Форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи студента -1.8	Освітній рівень «Бакалавр»	Лекції	
		16 год.	0 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	0 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		40 год.	0 год.
		Індивідуальні завдання	
		20 год.	
Вид контролю			
Залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Корпоративна соціальна відповідальність» здобути відповідні освітньому ступеню базові знання з теорії та практики корпоративної соціальної відповідальності і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально- відповідальної поведінки.

Завдання: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності або в процесі навчання із застосуванням принципів соціальної відповідальності бізнесу і додержанням норм корпоративної соціальної відповідальності, а

також застосовувати здобуті знання та вміння в обставинах, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі: навчальна дисципліна «Корпоративна соціальна відповідальність» належить до вибіркової компоненти загальної підготовки студентів за ОПП «Середня освіта. Історія» спеціальності 014 Середня освіта, ОПП «Міжнародна економіка» спеціальності 051 Економіка, ОПП «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент, ОПП «Міжнародні економічні відносини, міжнародний бізнес» спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Гендерні ідентичності в сучасному соціумі» є засвоєння освітніх компонентів освітньої програми:

ОПП «Середня освіта. Історія» спеціальності 014 Середня освіта: ОК1.1.2 «Історія української культури», ОК 4.1.2 «Іноземна мова».

ОПП «Міжнародна економіка» спеціальності 051 Економіка: ЗП1 «Українська мова (за професійним спрямуванням)», ЗП2 «Історія України», ЗП 3 «Історія української культури», ЗП 7 «Іноземна мова», ЗП 9 «Психологія».

ОПП «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент: НДЗП 1.1.1 «Історія України», НДЗП 1.1.3 «Історія української культури», НДЗП 1.1.4 «Українська мова (за професійним спрямуванням)», НДЗП 1.1.6 «Іноземна мова», НДЗП 1.1.12 «Безпека життєдіяльності», НДЗП 1.1.5 «Філософія», НДЗП 1.1.8 «Основи психології».

ОПП «Міжнародні економічні відносини, міжнародний бізнес» спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини: ЗП 1 «Українська мова (за професійним спрямуванням)», ЗП2 «Історія України», ЗП3 «Історія української культури», ПП5 «Історія економіки та економічної думки», ВК 1 «Етика та естетика» або «Культурологія», ВК 2 «Релігієзнавство».

Компетентності:

– здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів

– вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку;

– здатність поважати і цінувати переваги соціального розмаїття;

– здатність ефективно формувати комунікативну стратегію, працювати в команді та автономно дотримуючись етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства;

– спілкуватися рідною та іноземною мовою усно та письмово;

– здатність збирати, обробляти, зберігати, продукувати інформацію з різних джерел;

– здатність розробляти власну траєкторію саморозвитку.

Програмні результати навчання:

– розуміти причинно-наслідкові зв'язки сталого розвитку суспільства;

– вміння використовувати інтернет-ресурси і джерела для самостійної пошукової роботи;

– вміти вибудовувати стратегію професійної поведінки на основі правил і норм ділової поведінки;

– вміти організувати професійну діяльність відповідно до норм особистої безпеки і колективу;

– здатність приймати рішення і діяти відповідно до морально-етичних і правових норм;

– здатність розвивати допитливість, пізнавальну мотивацію, мнемонічні процеси незалежно від стереотипного і некритичного сприймання світу, суспільства, іншого.

– здатність збирати інформацію, яка відображає гендерного розмаїття та формулювати висновки щодо переваг гендерної рівності в сучасному соціумі;

– здатність раціонально аргументувати і грамотно висловлювати особисту точку зору українською та іноземними мовами.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.

Тема 1. Соціальна відповідальність як теоретичний конструкт сучасного соціального знання.

«Соціальна відповідальність» як категорія сучасного соціального знання. Концепція стійкого розвитку та концепція корпоративної стійкості. Сутність суспільного руху за соціальну відповідальність. Концептуальні основи розвитку соціальної відповідальності.

Тема 2. Сутність, види, категорії, еволюція, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності.

Стратегія соціально відповідальної поведінки у ринковому середовищі. Особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку: соціальна відповідальність людини, держави, суспільства. Правова та позаправова соціальна відповідальність.

Змістовий модуль 2. Соціально відповідальна поведінка особистості у сучасному суспільстві.

Тема 1. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності.

Підзвітність як принцип соціально відповідального бізнесу. Соціальна підзвітність. Проблема вимірювання соціального внеску (соціального ефекту діяльності) організації. Інформаційна політика і соціальна звітність. Нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності. Критерії, показники та методика оцінювання соціальної відповідальності. Соціальний звіт як явище. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності. Корпоративний соціальний звіт. Фінансова та нефінансова звітність. Цілі та історія розвитку нефінансової звітності. Відповідальність, повноваження, обмін інформацією.

Тема 2. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності.

Запровадження системи корпоративної соціальної відповідальності. Концепція зацікавлених сторін: ідея, історія, сутність. Соціальні інвестиції як явище; сутність соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців. Форми соціального інвестування. Соціальні програми компанії: сутність, напрямки. Сутність, складові та пріоритети розвитку соціальної відповідальності політики управління персоналом. Приклади соціально відповідальних практик.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	очна (денна) форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
Л		П	лаб.	інд.	с.р.	л		п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності												
Тема 1. Соціальна відповідальність як теоретичний конструкт сучасного соціального знання	18	4	4	0	0	10	0	0	0	0	0	0
Тема 2. Сутність, види, категорії, еволюція, концепції, моделі та рівні	17	4	3	0	0	10	0	0	0	0	0	0

соціальної відповідальності												
Разом за змістовим модулем 1	35	8	7	0	0	20	0	0	0	0	0	0
Змістовий модуль 2.												
Соціально відповідальна поведінка особистості у сучасному суспільстві												
Тема 1. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності	18	4	4	0	0	10	0	0	0	0	0	0
Тема 2. Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	17	4	3	0	0	10	0	0	0	0	0	0
Разом за змістовим модулем 2	35	8	7	0	0	20	0	0	0	0	0	0
Модуль 2												
ІНДЗ	20	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0
Усього годин	90	16	14	0	20	0	0	0	0	0	0	0

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

9. Індивідуальні завдання

Виконати індивідуальне наукове-дослідне завдання «Загальний аналіз корпоративної соціальної відповідальності підприємства» відповідно до пропонованих видів діяльності:

1. Скласти аналітичну записку про стан корпоративної соціальної відповідальності підприємства.

2. Укласти презентацію, відпоївши на наступні питання:

2.1. Які загальні вимоги до корпоративної соціальної відповідальності впроваджені в Україні?

2.2. Які джерела про соціальну корпоративну відповідальність підприємства знаходяться у публічному доступі?

2.3. Яким чином принципи корпоративної соціальної відповідальності впроваджує підприємство?

2.4. Як доповідач оцінює вплив корпоративної соціальної відповідальності підприємства на сталий розвиток своєї громади?

10. Методи навчання

Усний виклад навчального матеріалу, проблемні лекції, обговорення матеріалу, семінари-дискусії, тестування, демонстрація індивідуальні роботи.

11. Критерії оцінювання

Для допущення до підсумкової форми контролю студент має набрати за час навчання мінімальну кількість 35 балів і максимальну 75 балів.

Рівні навчальних Досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
I. Незадовільний	0-8	Студент розрізняє об'єкти вивчення.
	9-16	Студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	17-24	Студент відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
II. Середній	25-37	Студент здатний до відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.
	38-40	Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правила, визначення, поняття.
	41-49	Студент виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	50-57	Студент правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
	58-66	Знання студента є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
	67-75	Студент добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	76-84	Студент має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
	85-92	Студент має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.

	93-100	Студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.
--	--------	--

12. Засоби оцінювання

Тестування, письмові та усні відповіді на поставлені запитання. Написання підсумкового тестового завдання.

Поточний контроль – теоретичні співбесіди, рішення практичних та тестових завдань, аналіз проблемних ситуацій, написання та захист реферативних робіт.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

Під час контролю систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюється: розуміння та запам'ятовування програмного матеріалу; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; уміння самостійно опрацювати навчальну та наукову літературу; уміння усно чи письмово подавати певний матеріал за темою семінарського заняття; результати експрес-контролю.

Під час контролю виконання завдань для самостійного опрацювання оцінюють: самостійне опрацювання тем у цілому та окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів з курсу.

Отримати максимальну кількість балів за кожний блок студент має можливість під час захисту кожного блоку. Якщо студент без поважної причини захищає блок самостійних робіт пізніше зазначеного терміну – максимальна кількість балів знижується (в залежності від затримки) на 1-3 бали.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна сума балів, яку здобуває студент за час навчання становить 100 балів, з яких успішність за підсумками аудиторної роботи складає 20 балів, за ІНДЗ – 15 балів, за СРС – 30 балів, а також отримані під час проведення підсумкової форми контролю не більше 45 балів.

Розподіл балів за змістом навчальної діяльності						Підсумок	
Форми роботи		ЗМ 1	ЗМ 2	Усього за змістовними модулями	ІНДЗ		Залік
Навчальна діяльність студента	аудиторна робота	10	10	20	15	25	100
	СРС	20	20	40			

Виявлення успішності студента здійснюється відповідно до бально-рейтингової шкали оцінювання, національної абсолютної шкали оцінювання успішності, оцінювання навчальної діяльності згідно із кредитно-трансферною системою. Релевантність відміток кожної з трьох шкал виявлення успішності визначається таблицею, яка наводиться нижче:

		Оцінка за національною шкалою
--	--	-------------------------------

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, джерела та література з історії регіону, ілюстративні матеріали щодо змісту модулів та окремих тем.

15. Рекомендовані джерела інформації

15.1. Основна література

1. Брэдгард Т. Социальная ответственность бизнеса между государственной политикой и политикой предприятий / Т.Брэдгард // SPERO. – 2005. – №2. – С.50-70.
2. Бутко М. Генезис соціальної відповідальності бізнесу та її становлення в Україні /
3. Китчин Т. Корпоративная социальная ответственность: в фокусе бренд / Т.Китчин // Менеджмент сегодня. – 2003. – № 5. – С.21-30.
4. Коник Д.Л., Олійник М.В., Привалов Ю.О. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: Матеріали експертного дослідження / НАН України; Ін-т соціології; Фонд «Інтелектуальна перспектива»; Представництво Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) / Ю.Саєнко (відп. ред.). – К.: Батискаф, 2002. – 72 с.
5. Кричевский Н.А. Корпоративная социальная ответственность / Н.А.Кричевский, С.Ф.Гончаров. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и Ко», 2007. – 216 с.
6. Курбан А. Теория и практика социальной корпоративной ответственности [Электронный ресурс] / А.Курбан. – Режим доступа: <http://www.profil-ua.com/tomorrow/67/1446/>.
7. Лаптева Л.Г. Социальная ответственность бизнеса. Корпоративная отчетность — новый фактор взаимодействия бизнеса и общества: Сб. ст., лекций и выступлений / Лаптева Л.Г. — М.: ЗАО Финансовый издательский дом «Деловой экспресс», 2004. – 310 с.
8. Либоракина М. Социально ответственный бизнес: Глобальные тенденции и опыт стран СНГ: Пер. с англ. / Либоракина М. – М.: Фонд «Институт экономики города», 2001. – 114 с.

15.2. Вспоміжна література

1. Оучи У. Методы организации производства: японский и американский подходы / Оучи У. – М.: Экономика, 1984.
2. Петрое О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної соціальної політики: [монографія] / О.М.Петрое. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 152 с.
3. Пивоваров И.С. Стратегический менеджмент холдинга / Пивоваров И.С. – СПб: Печатный двор, 1994.
4. Пивоваров С.Е. Международный менеджмент / Пивоваров С.Е., Тарасевич Л.С., Майзель А.И. – СПб.: Питер, 2001.
5. Пивоваров С.Е. Международный менеджмент / Пивоваров С.Е. – СПб., 2000.
6. Радченко В.В. Международный менеджмент / Радченко В.В. – К., 2000.

7. Раціональні ділові норми і корпоративна практика. Деякі принципи. Мат-ли семінару «Раціональні ділові норми і корпоративна практика» (Лондон, 13.04.1997 р.) (вересень 1997 р.).

15.3. Інформаційні ресурси

1. Думки та погляди населення України щодо соціальних інвестицій бізнесу в українську громаду [Електронний ресурс]: за даними Всеукр. конференції «Фонди громад в Україні: стан та перспективи розвитку» 14.03.2008 р. / підготувала Любов Паливода. – Режим доступу: <http://www.ufb.org.ua/library/321.html>.

2. Ініціативи соціальної відповідальності 2007 «Майкрософт Україна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.microsoft.com/ukraine>.

3. Корпоративная социальная ответственность. Общие понятия. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://un.by/print/ru/undp/gcompact/res/csr.html>.

4. Соціальна відповідальність бізнесу. – Режим доступу: <http://knowledge.allbest.ru/economy/>.

5. Соціальна відповідальність бізнесу: Центр перспективних соціальних досліджень НАНУ. – Режим доступу: <http://cpsr.org.ua/index.php>.

6. Соціально відповідальний бізнес в Україні. – Режим доступу: http://www.un.org.ua/files/SURVEY_UKR.pdf.

Додаток до Робочої програми навчальної дисципліни щодо внесення змін

Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ протокол № ___ від «___» _____ 20__р.

Завідувач кафедри

культурології та інформаційної діяльності

_____ (Ю. С. Сабадаш)

Аркуш обліку змін

№ п/п	№ та зміст пункту, до якого внесено зміни	ПІБ викладача	Підпис викладача